

ΤΟ ΒΑΡΑΘΡΟ "ΔΑΟΥΛΑ" ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΤΗΤΑΣ ΒΑΤΟΧΩΡΙΟΥ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Από τον
ΚΑΛΟΥΣΤ ΠΑΡΑΓΚΑΜΙΑΝ

Το βάραθρο εξερευνήθηκε και χαρτογραφήθηκε στις 18.7.1991 από το Γιώργο Κατσαδωράκη, βιολόγο-ερευνητή του Ε.Δ. Πρεσπών, και τον γράφοντα. Μέχρι την είσοδο μας συνόδευσε ο νεαρός Γιώργος Κ. Δασούλας. Για το βάραθρο μας είχε πληροφορήσει πριν πέντε περίπου χρόνια ο κ. Γιώργος Δασούλας, κτηνοτρόφος, ο οποίος επισκέπτεται την περιοχή για περισσότερα από 20 χρόνια με την οικογένειά του. Για να τιμήσουμε τους εξαιρετικά φιλόξενους αυτούς ανθρώπους της ελληνικής υπαίθρου, δώσαμε το επίθετο της οικογένειας Δασούλα στο ανώνυμο μέχρι τότε βάραθρο.

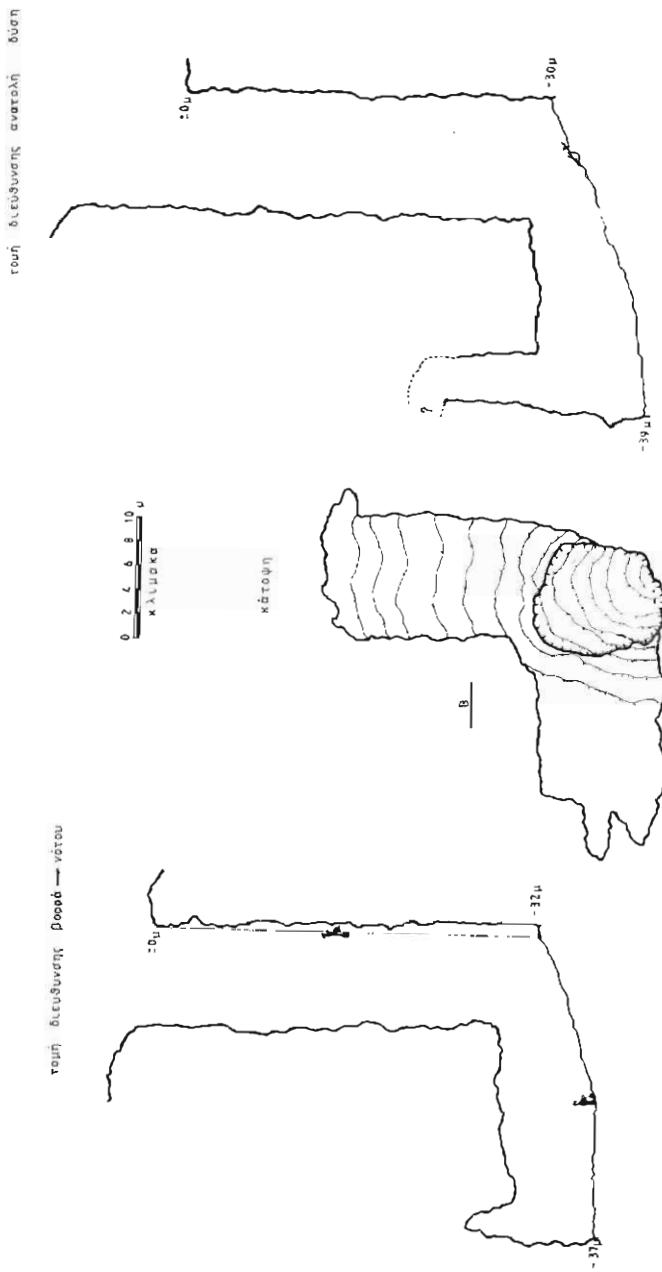
Προσπέλαση: Το βάραθρο βρίσκεται ΒΒΔ της Κοινότητας Βατοχωρίου του Νομού Φλώρινας, σε υψόμετρο 1400 μ. Η πιο εύκολη προσπέλαση γίνεται από το 3ο χλμ. του δρόμου Βατοχωρίου-Κρυσταλλοπηγής, ανηφοριζόντας την πλαγιά του βουνού προς Β μέχρι υψομετρικής διαφοράς από το δρόμο 80 μ. περίπου. Εμείς ακολουθήσαμε την εξής διαδρομή: Από την Κοινότητα Οξιάς Πρεσπών ακολουθήσαμε το δασικό δρόμο μέχρι τη μάντρα του κ. Γ. Δασούλα και από εκεί κάναμε πορεία μιας ώρας και ενός τετάρτου προς Δ μέχρι την είσοδο του βαράθρου.

Περιγραφή: Η είσοδος είναι λίγο-πολύ κυκλική με διáμετρο 9 μ. Ακολουθεί κατακόρυφη κατάβαση 30 μ. σε κύλινδρο της ίδιας περίπου διαμέτρου. Διανοίγονται δύο θάλαμοι. Ο ένας με διεύθυνση προς Β μήκους 26 μ., πλάτους 10 μ. και ύψους 8 μ., ενώ φτάνει σε βάθος 37 μ. Στο δυτικό μέρος αυτού του θαλάμου βρέθηκαν οστά ανθρώπου. Ο άλλος θάλαμος διανοίγεται προς Α και έχει αντίστοιχες διαστάσεις 26 μ., 10μ. και 7 μ., ενώ φτάνει σε βάθος 39 μ.

Το δάπεδο του βαράθρου είναι ιδιαίτερα πλούσιο σε οργανική ύλη, προερχόμενη από τα κόπρανα των πουλιών που φωλιάζουν εκεί.

Η θερμοκρασία ήταν 8,5°C και η σχετική υγρασία 80-85%.
Βιολογικές παρατηρήσεις: Το βάραθρο χρησιμοποιείται ως τόπος φωλιάσματος δύο ειδών πουλιών: της κιτρινοκαλιακούδας (*Pyrrhocorax graculus*) και του αγριοπεριστερού (*Columba livia*). Και τα δύο είδη φωλιάζουν στα πιο σκοτεινά σημεία των δύο θαλάμων. Η κιτρινοκαλιακούδα είχε πληθυσμό τουλάχιστον 15 ζευγαριών και χρησιμοποιούσε κυρίως το βόρειο θάλαμο και υψηλές θέσεις φωλιάσματος. Παρατηρήθηκαν και φωτογραφήθηκαν έξι μικρά, αρκετά ανεπτυγμένα. Τα αγριοπεριστερά είχαν μικρότερο πληθυσμό και χρησιμοποιούσαν κυρίως τον ανατολικό θάλαμο και πολύ χαμηλές θέσεις φωλιάσματος, αρκετές εκ των οποίων απ'ευθείας στο έδαφος. Το γεγονός αυτό είναι πολύ ενδιαφέρον και μπορεί να οφείλεται είτε στο ότι οι κιτρινοκαλιακούδες ωτοκούν νωρίτερα, είτε σε ευρύτερο ανταγωνισμό των δύο ειδών. Οι φωλιές των αγριοπεριστερών είχαν αυγά

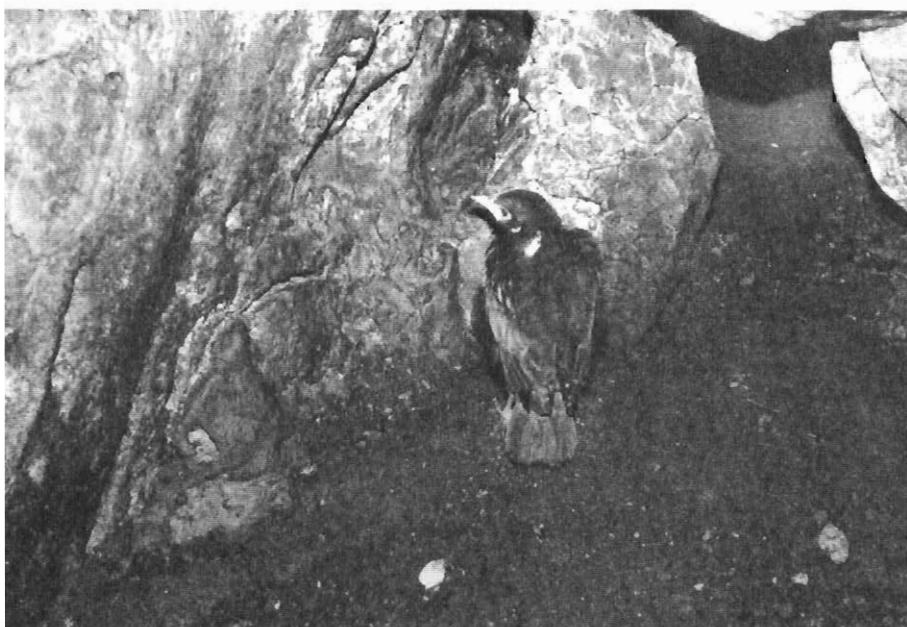
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΟΧΩΡΙΑ ΤΜΗΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
Βαριάθρο Δασούλα Βατοχωρίου Φλώρινας

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ: Κ. Γιαννέκης Λ. Κατσανδράκης ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ: Χ. Παραγκαλάν © 1991

ή/και μικρά ολίγων ημερών.

Η πανίδα των ασπονδύλων του βαράθρου ήταν φτωχή σε αριθμό ειδών. Αυτό το έχουμε παρατηρήσει και σε άλλα βάραθρα/σπηλαια που κατοικούνται από πουλιά και μάλλον οφείλεται στο γεγονός ότι η οργανική ύλη, η οποία προέρχεται κυρίως από τα κόπρανά τους, έχει μεγάλη περιεκτικότητα σε ουρικό οξύ και γι' αυτό υπάρχουν κυρίως ειδικευμένοι σε τροφικές απαιτήσεις καταναλωτές.

Νεαρή καλιακούδα στα σκοτεινά μέρη του βαράθρου "Δαούλα"
(φωτ. Κ.Παραγκαμιάν)

ABSTRACT

The pothole "Daoula" is situated 3 km NNW of Vatohori village, Florina province, at 1,400 m a.s.l. It was explored by G.Katsadorakis and the author on 7.18.1991.

Its total depth was 39 m. The temperature was 8.5°C and the relative humidity 80-85%. The floor was covered with large quantities of bird guano.